

International Conference
NKVD/KGB Activities, II.

P R A G U E

19th - 21st November 2008

**Aktivity NKVD/KGB
a její spolupráce s tajnými službami
střední a východní Evropy 1945-1989, II**

mezinárodní konference 19.-21. listopadu 2008

Praha, Jednací sál Senátu Parlamentu České republiky

Pod záštitou

**Výboru pro zahraničí, obranu a bezpečnost
Senátu Parlamentu České republiky**

a ve spolupráci

s Instytutem Pamięci Narodowej

a

Historickým ústavem Slovenské akademie věd

Program

Středa - 19. listopadu

14:30 *Registrace účastníků*

15:30 *Slavnostní zahájení*

16:30 Panel 1
**Archivy bezpečnostních složek v zemích střední
a východní Evropy**

*dokumenty o spolupráci bezpečnostních složek států východního bloku se
sovětskými tajnými službami v současných archivech digitalizace archivních
fondů a vytváření informačních systémů, možnosti bádání a spolupráce*

Moderátor: Dvořáček Petr

Cseh Gergő Bendegúz (*Hungary, ABTL*) - Elektronické zpracovávání dat v ABTL

Virgiliu Tarau (*Romania, Collegium CNSAS*) - Dějiny archivů Securitate

Ptáčnicková Světlana (*Czech Republic, ABS*) - Archiv bezpečnostních složek a dokumenty
o spolupráci StB a KGB - možnosti bádání

Bukovszky Ladislav (*Czech Republic, ABS*) - Ochrana sovětských vojsk a sovětských vojenských
objektů

17:50 *Diskuse*

18:10 *Vernisáž minivýstavy*

18:30 *Raut*

Čtvrtek - 20. listopadu

8:30 *Registrace účastníků*

9:00 Panel 2: 1. část
**Utváření bezpečnostních aparátů sovětských satelitů
po 2. světové válce**

aktivity NKVD po 2.světové válce ve střední a východní Evropě (deportace, únosy), ustanovení komunistických rozvědek, vytváření struktur a modelů podle sovětského vzoru, spolupráce s KGB

Moderátor: Ripka Vojtěch

Baev Jordan (*Bulgaria, Bulgarian Inter-University Cold War Research Group*) - Spolupráce MGB/KGB s bulharskou tajnou službou

Claudiu Secasiu (*Romania, Collegium CNSAS*) - Aktivity sovětské tajné služby v Rumunsku v letech 1944-1947

Dornik Šubelj Ljuba (*Slovenia, Archives of the Republic Slovenia*) - Vliv NKVD na založení tajné služby ve Slovinsku a Jugoslávii

Bystrov Vladimír (*Czech Republic*) - Aktivita zvláštních oddílů Lidového komisariátu vnitra SSSR

10:20 **Diskuse**

10:40 **Coffee break**

10:50 **Panel 2 - 2. část**

Utváření bezpečnostních aparátů sovětských satelitů po 2. světové válce

Moderátor: Kopal Petr

Ritvars Jansons (*Latvia, The State Archives of Latvia*) - Špionážní aktivity lotyšské tajné služby

Geifman Anna (*USA, Boston University*) - Když přijdou k moci teroristé: od podzemních akcí k vládě Čeky/NKVD

Sommer Vítězslav (*Czech Republic, ÚSTR*) - Druhý život F. E. Dzeržinského

11:50 **Diskuse**

12:10 **Oběd**

13:30 **Panel 3 - 1. část**

Střední a východní Evropa jako východisko k zpravodajskému pronikání na Západ

akce proti cizincům a zastupitelským úřadům západní zemí v sovětském bloku podpora a krytí mezinárodního terorizmu

Moderátor: Veber Václav

Brezina Zbysek (*USA, Bethany College, Kansas*) - Aktivity MVD/KGB ve Spojených státech v padesátých letech

Selvage Douglas (*Germany, BStU*) - Východoněmecké ministerstvo pro státní bezpečnost, západní NGO a Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, 1977-1983

Shevchenko Svetlana (*USA, US. Dept. Of Defense Prisoner of War/Missing Personnel Office*) - Úloha archivů sovětských a ruských bezpečnostních sil pro vyjasnění osudů amerických válečných zajatců a pohřešovaných v době studené války

14:30 **Diskuse**

14:50 **Panel 3 - 2. část**

Střední a východní Evropa jako východisko k zpravodajskému pronikání na Západ

Moderátor: Lehký Miroslav

Tomek Prokop (*Czech Republic, VHÚ*) - Spolupráce KGB a StB proti Rádiu Svobodná Evropa

Trützscher-Fügner Eugenie (*Germany, Thüringer Landtag*) - Akce Nikola - Stasi a emigrace

Žáček Pavel (*Czech Republic, ÚSTR*) - Sovětská pomoc při organizaci služby zvláštního určení

15:50 **Diskuse**

16:10 **Coffee break**

16:20 **Film „The Soviet Story: příběh rudého zla“ (2008)
režie Edvins Snore**

Pátek - 21. listopadu

8:30 **Registrace účastníků**

9:00 **Panel 4**

Průběh rozvoje spolupráce NKVD/KGB se satelitními tajnými službami

*právní rámec rámce spolupráce, organizační struktura, sovětské poradcí
vzdělávání a výchova kádrů, výměna informací*

Moderátor: Bárta Milan

Bulhak Wladyslaw (Poland, IPN), Paczkowski Andrzej (*Poland, The Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences*) - Vztahy mezi sovětskou a polskou tajnou službou v letech 1944-1990

Maddrell Paul (*UK, Aberystwyth University*) - Stasi, KGB a východoněmecká tajná služba v letech 1953-1957

Slávik Martin (*Czech Republic, ÚSTR*) - Spolupráce rozvědky StB a KGB v oblasti aktivních opatření

Michl Jan (*Czech Republic, ÚSTR*) - Osmnáct let v čele kontrarozvědky. Josef Stavinoha, náčelník VKR 1953-1971

10:20 **Diskuse**

10:40 **Coffee break**

10:50 **Panel 5 - 1. část**

Operace komunistických tajných služeb, vzájemná kooperace řízená KGB

akce proti exilu akce proti mezinárodním institucím a organizacím(NATO, UNESCO, světová rada církví, církve) infiltrace mezinárodních hnutí (mírové a ekologické iniciativy) akce proti sionizmu, získávání technologií za účelem zbrojení, vědeckotechnická rozvědka

Moderátor: Vévoda Rudolf

Grozev Kostadin (*Bulgaria, Sofia University*) - Bulharská tajná služba a její sledování amerických a britských diplomatů v Sofii v době studené války (1945-1989)

Varinský Vladimír (*Slovakia, Fakulta humanitných vied UMB Banská Bystrica*) - Protikomunistické aktivity exilové Bílé legie a její realizace Státní bezpečností na Slovensku

Šmigel' Michal (*Slovakia, Katedra historie FHV UMB v Banskej Bystrici*) - V boji s banderovci na Slovensku (1945-1947): aktivity československých bezpečnostních složek proti UPA - spolupráce s Polskem a SSSR

Cummings Richard (*USA, RFE*) - Plány z roku 1976 proti RFE - dvě případové studie

12:10 **Diskuse**

12:30 **Oběd**

14:00 **Panel 5 - 2. část**

Operace komunistických tajných služeb, vzájemná kooperace řízená KGB

Moderátor: Bursík Tomáš

Pešek Jan (*Slovakia, HU SAV*) - Ofenzíva Státní bezpečnosti proti francouzskému generálnímu konzulátu v Bratislavě v letech 1949-1951 a její důsledky

Miklovič Michal (*Slovakia, ÚPN*) - Index nenadálého napadení. Československá verze KGB operace VRJAN

Kalous Jan (*ČR, Vysoká škola politických a společenských věd Kolín*) - Spolupráce KGB a StB při pronikání do ruské emigrantské organizace NTS

Munteanu Mircea (*USA, Woodrow Wilson Center*) - Mitrochinův archiv - Aktivity KGB v Afghánistánu a Íránu

15:40 **Diskuse**

16:00 ***Ukončení konference***